PC 5 D:/Regular-17/roshan new shelar/Circular (Pra)

स्मरणपत्र— १

मुंबई विद्यापीठ

No. Aff./ICC/ (2019-20)/30/ of 2020

परिपत्रक:

विषय:— उच्च शिक्षण संस्थांमध्ये दिव्यांगाना सर्व प्रकारच्या सोयी व सवलती देणेबाबत

संदर्भ:— १) शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांचे क्र. युएनआय—२०१८/दिविसो/(१९५/१८)/विशि/ १७००५ दिनांक ०१ऑक्टोबर, २०१८ रोजीचे पत्र.
२) शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांचे क्र. युएनआय—२०१८/दिविसो/(१९५/१८)/विशि/ दिनांक १८जानेवारी, २०२० रोजीचे पत्र.

उपरोक्त संदर्भिय विषयान्वये मुंबई विद्यापीठाशी संलग्नीत सर्व शासकिय, अशासकिय, अनुदानित, विनाअनुदानित महाविद्यालयांचे प्राचार्य, संस्थाचे संचालक तसेच मुंबई विद्यापीठाच्या विविध विभागांचे विभागप्रमूख आणि संचालक यांना या परिपत्रकाद्वारे कळविण्यात येते की, शिक्षण संचालनालय, उच्च शिक्षण, पुणे येथे दिनांक १५ सप्टेबर, २०१८ रोजी राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठांचे कुलसचिव आणि व्यवस्थापक, मालमत्ता विभाग यांची बैठक आयोजित करण्यात आली होती.

सदर बैठकीच्या अनुषंगाने आपल्या महाविद्यालयात दिव्यांग विद्यार्थ्यांना दिल्या जाणाऱ्या सोयी सुविधांबाबत सोबत प्रश्नावली जोडलेली आहे. तरी सदरची प्रश्नावली अचूक भरून, प्रमाणित करून श्रीमती वैशाली कोल्हे, यांना या tissdiability@gmail.com/ vaishali@tiss.edu ई—मेल वर तात्काळ पाठवून त्याची एक प्रत संचालनालयास vishi.dhepune@nic.in या ई—मेल वर सादर करावी.

मुंबई—४०० ०३२
०७ फेब्रुवारी, २०२०

(डॉ अजय देशमुख)
कुलसचिव

मुंबई विद्यापीठाशी संलग्नीत सर्व शासकिय, अशासकिय, अनुदानित, विनाअनुदानित महाविद्यालयांचे प्राचार्य, संस्थाचे संचालक.

20/1/2020 Registrar (ECD) 2019-20/881

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय, (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, मध्यवर्ती इमारत, पुणे ४११ ००१.

web-www.dhepune.gov.in
E-Mail : vishi.dhepune@nic.in
फोन नं.०२०/२६१२२११९,२६०५१५१२,२६१३०६२७,२६१२४६३९

क्रमांक.युएनआय-२०१८/दिविसो/(१९५/१८)/विशि

दिनांक.१८.०१.२०२०

परिपत्रक

प्रति,

प्राचार्य,

सर्व अशासकीय महाविद्यालये

विषय : जनहित याचिका क्रमांक.१०५/२०१८ आकांक्षा काळे विरुध्द महाराष्ट्र शासन व इतर उच्च शिक्षण संस्थांमध्ये दिव्यांगाना सर्व प्रकारच्या सोयी व सवलती देणेबाबत...

संदर्भ : १. मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांचे दि.३०.०८.२०१८ चे आदेश

२. या संचालनालयाचे समक्रमांक दिनांक.१७.०५.२०१९ चे पत्र

विषयांकित प्रकरणी मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथील याचिका क्रमांक.१०५/२०१८ मधील मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांचे दिनांक.३०.०८.२०१८ चे आदेशान्वये शासन निर्णय दिनांक.२७.०८.२०१८ च्या अंमलबजावणीबाबतचा तिमाही अहवाल मा.न्यायालयामध्ये सादर करण्याचे निर्देश दिलेले असून, त्यानुषंगाने संचालनालय स्तरावर वेळोवेळी कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे यांचे बैठकांचे आयोजन करण्यात येत आहे. सदर बैठकांमध्ये वेळोवेळी झालेल्या चर्चेमध्ये प्राप्त माहितीनुसार सर्व विद्यापीठांनी त्यांचेशी सलंग्नित असलेल्या सर्व महाविद्यालयांना महाविद्यालयांमध्ये दिव्यांगांना देण्यात येणाऱ्या सोयी-सुविधांबाबतची माहिती वारंवार मागविण्यात आलेली आहे असे सांगितले. तथापि बहुतांश महाविद्यालयांनी सदरची माहिती/प्रश्नावली विद्यापीठास अथवा डॉ.श्रीमती वैशाली कोल्हे, सहयोगी प्राध्यापक, सेंटर फॉर डिसेब्लीटी स्टडीज अॅण्ड अॅक्शन, टाटा इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल सायन्सेस, मुंबई यांना त्यांचे ई-मेलवर पाठविण्याबाबत वारंवार सूचना देऊनही अद्यापही सादर केलेली नाही असे सांगण्यात येते. सदरचा विषय हा अतिशय संवेदनशील असूनही, काही महाविद्यालयांकडून विद्यापीठास कोणताही प्रतिसाद दिला जात नाही ही अतिशय खेदाची बाब आहे.

तरी विषयांकित प्रकरणी संबंधित विद्यापीठाने दिलेल्या सूचनांनुसार सर्व महाविद्यालयांनी त्यांचे महाविद्यालयातील दिव्यांग विद्यार्थ्यांची संवर्गनिहाय (दिव्यांगांचे २१ प्रकार) निश्चित आकडेवारी, त्यांना महाविद्यालयामार्फत दिल्या जाणाऱ्या शैक्षणिक व इतर भौतिक सुविधा इत्यांदीबाबतची अचूक माहिती तात्काळ विद्यापीठास सादर करावी, जेणेकरुन विषयांकित जनहित याचिकेमध्ये मा.न्यायालयास सादर करावयाच्या तिमाही अहवालामध्ये अचूक व वस्तुनिष्ठ माहिती सादर करणे शक्य होईल. प्रस्तुत विषयी सर्व महाविद्यालयांनी संबंधित विद्यापीठास सहकार्य करुन, अचूक अहवाल तात्काळ सादर करावा.

(डॉ.धनराज माने)
शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१

प्रत,

१. कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे यांना कळविण्यात येते की, आपले विद्यापीठांशी संबंधित सर्व महाविद्यालयांची माहिती पुढील बैठकीपूर्वी प्राप्त करुन घेऊन, एकत्रित करुन महाविद्यालयनिहाय माहिती संचालनालयास सादर करावी.

२. सर्व विभागीय सहसंचालक (उ.शि.)

UE
DR(A/B)
20/01/2020
Registrar

Smt. Sawant
for n.a.
21/01

कक्षा अ.क्र. तात्काळ सादर करावे
23/01

REG/I(D)/2018-19/705

महाराष्ट्र शासन

शिक्षण संचालनालय, (उच्च शिक्षण)

महाराष्ट्र राज्य, मध्यवर्ती इमारत, पुणे ४११ ००१

web-www.dhepune.gov.in

फोन नं.०२०/२६१२२११९, २६०५१५१२, २६१३०६२७, २६१२४६३१ E-Mail : vishi.dhepune@nic.in

फॅक्स नं.०२०/२६१११५५३

क्रमांक.युएनआय-२०१८/दिविसो/(१९५/१८)/विशि / 17005

दिनांक.०१.१०.२०१८

- 1 OCT 2018

प्रति,

कुलसचिव,

सर्व अकृषी विद्यापीठे

विषय : उच्च शिक्षण संस्थांमध्ये दिव्यांगाना सर्व प्रकारच्या सोयी व सवलती देणेबाबत...

विषयांकित प्रकरणी शिक्षण संचालनालय, उच्च शिक्षण, पुणे येथे दिनांक.१५.०९.२०१८ रोजी राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठांचे कुलसचिव आणि व्यवस्थापक, मालमत्ता विभाग यांची बैठक आयोजित करण्यात आलेली होती. सदर बैठकीचे अनुषंगाने आपले विद्यापीठ व संलग्नीत महाविद्यालयांमधील दिव्यांग विद्यार्थ्यांना दिल्या जाणाऱ्या सोयी-सुविधांबाबत सोबत प्रश्नावली जोडलेली आहे. तरी सदरची प्रश्नावली अचूक भरुन, प्रमाणित करुन श्रीम.वैशाली कोल्हे यांना tissdiability@gmail.com/vaishali@tiss.edu या ई-मेल वर पाठवून त्याची एक प्रत संचालनालयास vishi.dhepune@nic.in या ई-मेल वर सादर करावी.

(डॉ.धनराज माने)

शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण,

महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१

प्रत,

श्रीमती वैशाली कोल्हे, सहयोगी प्राध्यापक, सेंटर फॉर डिसेबलीटी स्टडीज अॅण्ड अॅक्शन, टाटा इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल सायन्सेस, मुंबई यांना माहिती व उचित कार्यवाहीस्तव.

Most URGENT

DR

SP cell / Enrollment / Athletic / Statistics / UG-PG /

For necessary compliance.

O/C

Government of Maharashtra
Directorate of Higher Education
and
'I-Access Rights Mission: TISS Initiative
for Students with Disability in Higher Education

Field Action Project, The Centre for Disability Studies and Action
Faculty Room-02, Ground Floor, Academic block, Old TISS Campus, V.N Puran Marg,
Tata Institute of Social Sciences, Mumbai -400088

Telephone - 022-25525401 , 8850038149, 9969978058
email tissdisability@gmail.com vaishali@tiss.edu

Questionnaire for University/Colleges

A survey conducted by Government of Maharashtra, Directorate of Higher Education in collaboration with The "I-Access" Rights Mission: TISS Initiative on enabling Inclusion and Accessibility for Students with Disability in Higher Education, Field Action Project,Centre for Disability Studies and Action. Tata Institute of Social Sciences.

This survey aims towards creating data of students with disability and their needs assessment in higher education and develop Call for Action/ Guidelines for Students with Disability in Higher Education and further acknowledge the implementation of (R.P.W.D. Act 2016) Rights for Persons with Disability Act 2016. This initiative with 'bottom up approach' also aims to include the voices of students with disability towards developing "Disability Inclusion and Accessibility Policy in Higher Education" with UNCRPD Framework to facilitate inclusion, accessibility and disabled friendly measures at university campus of Maharashtra State.

The survey to be filled by university authorities before or by 12th October 2018.

S.No	Title	Details	Remarks
1.a.	University/College Website		
b.	Name of the University/College		
c.	Name of the Vice Chancellor/Principle		Email :
2	Address		
3	Telephone		
4	Email		
5	Number of academic programmes		
6	List of Academic Degree Programmes- Graduation, post graduation, Mphil, PhD (Attach the List of Prog/courses)		
7. a. b.	Total Number of Teachers b. Total Number of Disabled Teachers b.(Attach their List with Mobile & Email)		
8	Total number of Students		
9	Total Number of Students with Disability (Attach here SWD list with mobile no. or email id)	Male: Female :	
10	Total Number of Students with Blindness and Low Vision (Attach here SWD list with mobile no. or	Male: Female :	

	email id)		
11	Total number of Students with Orthopedic or Locomotor Disability and wheel chair user (Attach here SWD list with mobile no. or email id)	Male : Female:	
12	Total number of students with Mental illness (Attach here SWD list with mobile no. or email id)	Male Female	
13	Total Number of Students with Hemophilia (Blood Disorders) (Attach here SWD list with mobile no. or email id)	Male Female	
14	Total Number of Students with Autism Spectrum Disorder (Attach here SWD list with mobile no. or email id)	Male Female	
15	Total Number of Students with Hearing Impairment(Deafness and hard of hearing) (Attach here SWD list with mobile no. or email id)	Male Female	
16	Total Number of Students with Muscular Dystrophy (Attach here SWD list with mobile no. or email id)	Male Female	
17	Total Number of students with Leprosy cured (Attach here SWD list with mobile no. or email id)	Male Female	
18	Total Number of Students with Dwarfism (Attach here SWD list with mobile no. or email id)	Male Female	
19	Total Number of Students with Specific Learning Disability (Attach here SWD list with mobile no. or email id)	Male Female	
20	Total number of students with Sickle cell Disease (Attach here SWD list with mobile no. or email id)	Male Female	
21	Total number of Students with Multiple Disability (Two or more disability)/(Deaf-Blindness) (Attach there SWD list with mobile no. or email id)	Male Female	
22	Total number of Students with Acid Attack Victims (Attach here SWD list with mobile no. or email id)	Male Female	
23	Total number of students with cerebral palsy (Attach here SWD list with mobile no. or email id)	Male Female	
24	Total Number of Students with Chronic Neurological Conditions (Attach here SWD list with mobile no. or email id)	Male Female	
25	Total Number of Students with Parkinsons Disease (Attach here SWD list with mobile no. or email id)	Male Female	
26	Total Number of Students with Parkinsons Disease (Attach here SWD list with mobile no. or email id)	Male Female	

27	Total Number of Students with Thalassemia (Attach here SWD list with mobile no. or email id)	Male Female	
28	Students with Cochlear Implants (Attach here SWD list with mobile no. or email id)	Male Female	
29.	Students with Intellectual Disability (Mental Retardation) (Attach here SWD list with mobile no. or email id)	Male Female	
30	Do you think your university campus is disabled friendly	Yes /No	
31	a. Do you have Enabling Unit or Equal Opportunity Cell for PWD. b. Year of Establishment and tasks c. Name of the Enabling unit coordinator d. Contact no and Email of Enabling unit	Yes/No Year.......... EU Coordinator............ Email...................... Tele........................	
32	List the provisions and facility for students with disability in your campus	Key Provisions:	
33	Do you follow 4% reservation for PWD	Yes/No	
	Do you provide Scholarship to PWD	Yes/No	
35	Do you celebrate World Disability Day 3rd December in your campus?How ?	Yes/No	
36	Do you conduct Disability Access Audit for your campus (Attach disability access audit report here)	Yes/No	
37	Do you have accessible facility(Ramp/lift) in the Library for students with disability	Yes/No	
38	Is Your Academic buildings are designed with Barrier free environment standards(Disabled Friendly-Ramps, Tactile Path, Lifts, Toilets, accessible hostels, Canteens, Classrooms, library)	Yes/No Give details:	
39	Curriculum Accessibility : Do you make reasonable accommodation & modification in padagogy and curriculum as per needs of SWD.	Yes/No/ Give Details:	
40	Are you implementing the GR(04/03/17) released by GOM on examination provisions for 21 categories of SWD	Yes/No/ Give Details:	
41	a. List the changes made to implement GR dated 27/8/2018 by GOM on Barrier free environment in your campus b. Do you conduct regular seminar/meeting on needs of SWD ? If yes Please submit a report.	Give Details of Seminars:	
42	Provide Stay and logistic arrangements for 2-3	Give convenient	

	days for conducting Meetings with University Stakeholders, Workshop, Accessibility checks, seminar on Needs Assessment of Students with Disability in your university/campus by I Access TISS Team in Oct end/ November 2018	Dates:..........	
43	Is your 3 % college or university grants is budgeted for PWD	Yes /No	
44	Do you have Sign Language interpretor facility in your campus	Yes/No	
45	Do you provide free assistive devices and aids appliances to SWD (Jaws, NVDA Software, DAISY Player, audio recorder, magnify screen reader, braille board, Wheel Chair, accessible transport	Yes/No	
46	Do you provide Scribe or writer facility in exams in campus for SWD	Yes/No Give Suggestions	
47	Current Funds & Budgetary allocation for SWD		
48	Do you have a Disability Policy at your University. Give Suggestions:	Yes/No	
49	Any Innovative Programme for SWD	Give Details	
50	Your Achievements in Disability Sector	Give Details	
51	Is your website accessible to students with disability?	Yes/No	
52	Are your aware about Marrakesh Treaty to be implemented in your college to convert the education material into accessible format?	Yes/No	

I ....(Name & Designation) hereby declare that the information furnished above is authentic and in compliance with the organisational records.

Date: ___________ Signature: _____________

We will be grateful if you could please E-mail/ Fax/ Courier this questionnaire to us at your earliest convenience, **<u>but not later than Friday, 12th October 2018</u>**.